

PREDKLADACIA SPRÁVA

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) vypracovalo Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Spolugestorom transpozície bola určená Národná banka Slovenska, ktorá je zároveň aj spolupredkladateľom. Cieľom návrhu zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/878/EU z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2013/36/EU, pokiaľ ide o oslobodené subjekty, finančné holdingové spoločnosti, zmiešané finančné holdingové spoločnosti, odmeňovanie, opatrenia a právomoci v oblasti dohľadu a opatrenia na zachovanie kapitálu (ďalej len „CRD V“), ktorej hlavným cieľom je znižovanie rizík v bankovom sektore.

Medzi najdôležitejšie zmeny, ktoré zavádza návrh zákona, patria:

- Zmeny v pravidlách na výpočet kapitálových požiadaviek – upravujú sa podmienky na určenie osobitnej požiadavky na vlastné zdroje (§ 29b návrhu zákona), ako aj odporúčania týkajúce sa dodatočných vlastných zdrojov (§ 29a návrhu zákona), kedy Národná banka Slovenska ako orgán dohľadu oznámi banke svoje očakávania týkajúce sa výšky kapitálu držaného nad rámec kapitálových požiadaviek a rezerv. Ide o „mäkkú“ požiadavku orgánu dohľadu, ktorá predstavuje nový, menej prísny a menej formálny nástroj v porovnaní s osobitnou požiadavkou na vlastné zdroje. V prípade opakovaného neplnenia tejto mäkkej požiadavky, Národná banka Slovenska má právomoc udeliť „tvrdú“ požiadavku na navýšenie kapitálu v rámci druhého piliera.
- Zmeny v úprave kapitálových vankúšov – možnosť ukladať vankúš pre krytie systémového rizika voči typom expozícií, ktoré sú vrátane podsúborov vymedzené v § 33e ods. 2. Pre jednotlivé skupiny bánk a typy expozícií tak môžu byť zavedené rôzne požiadavky. Sadzba proticyklického kapitálového vankúša už nie je stanovovaná štvrťročne, ale len v prípadoch, kedy na základe hodnotenia Národnej banky Slovenska dôjde k zmene miery cyklického systémového rizika (§ 33g ods. 1 návrhu zákona). Takisto dochádza k úprave limitov možných sadzieb vankúšov pre lokálne systémovo významnú banku (O-SII) – posun hornej hranice sadzby z 2 % na 3 % (§ 33d ods. 6 návrhu zákona), resp. na základe súhlasu Európskej komisie môže Národná banka Slovenska stanoviť vyššiu sadzbu (§ 33d ods. 7 návrhu zákona). V § 33ka návrhu zákona sa zavádza nová povinnosť pre globálne systémovo významné banky (G-SII), ktorá sa týka rozdeľovania výnosov, a to v nadväznosti na ich povinnosť plniť kapitálové požiadavky na vankúš ukazovateľa finančnej páky.
- Zmeny v oblasti regulácie finančných holdingových spoločností a zmiešaných finančných holdingových spoločností – dôvodom týchto zmien sú situácie, kedy banka ovládaná holdingovými spoločnosťami nie je schopná zaistiť splnenie požiadaviek na konsolidovanom základe v rámci celej skupiny. Preto sa navrhuje, aby finančné holdingové spoločnosti a zmiešané finančné holdingové spoločnosti za presne stanovených podmienok boli povinné získať súhlas na vykonávanie činnosti podľa § 20a návrhu zákona.
- Zavedenie povinnosti ustanoviť sprostredkujúcu materskú spoločnosť v Európskej únii pre veľké skupiny pochádzajúce mimo územia Európskej únie, ktorých súčasťou sú aspoň dve dcérske spoločnosti, ktoré sú inštitúciami v Európskej únii – cieľom je najmä uľahčiť dohľad nad takýmito skupinami a zvýšiť spôsobilosť dotknutých subjektov pri riešení kríz.
- Zmeny v úprave odmeňovania – ich cieľom je predovšetkým zohľadniť princíp proporcionality, najmä v prípade presne vymedzených menších bánk a zamestnancov s nízkymi úrovňami pohyblivej zložky odmeňovania.

V súlade so zmenami v CRD V sa návrhom zákona novelizuje zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon

č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov.

Súčasťou návrhu sú aj ďalšie úpravy technického charakteru vyplývajúce z aplikačnej praxe, ako aj legislatívne úpravy súvisiace s dosiahnutím úplnej transpozície:

- smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES,
- smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/50/EÚ z 22. októbra 2013, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a smernica Komisie 2007/14/ES, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá implementácie určitých ustanovení smernice 2004/109/ES,
- smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 v platnom znení,
- smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES,
- čl. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/879 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o kapacitu úverových inštitúcií a investičných spoločností na absorpciu strát a rekapitalizáciu, a smernica 98/26/ES,
- čl. 62 bod 6, čl. 64 bod 5 smernice Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ a
- čl. 2 bod 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2177 z 18. decembra 2019, ktorou sa mení smernica 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi a smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu.

Návrh zákona nebude predložený na vnútrokomunitárne pripomienkovanie Európskej centrálnej banke podľa čl. 15 ods. 1 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky a podľa rozhodnutia Rady z 29. júna 1998 o poradení sa s Európskou centrálnou bankou národnými orgánmi ohľadom návrhu právnych predpisov (98/415/ES), keďže sa ním preberajú právne predpisy Európskej únie.

Účinnosť sa navrhuje dňom vyhlásenia z dôvodu dodržania lehoty transpozície čl. 62 bodu 6 a čl. 64 bodu 5 smernice (EÚ) 2019/2034 a čl. 2 bod 1 smernice (EÚ) 2019/2177, pričom účinnosť dňom vyhlásenia sa vzťahuje len na čl. I bod 117 (len § 122yc) a na čl. III a V. Pri väčšine ustanovení sa účinnosť navrhuje v súlade s lehotou transpozície CRD V do národnej legislatívy a je stanovená na 29. decembra 2020. Pri niektorých ustanoveniach v súlade s dátumami uplatňovania ustanovení smernice CRD V sa odkladá nadobudnutie účinnosti na 28. júna 2021, resp. na 1. januára 2022. Účinnosť predkladaného zákona sa navrhuje s dostatočne dlhou legisvakantnou lehotou.

Návrh zákona bol predmetom pripomienkového konania a do ďalšieho legislatívneho procesu sa predkladá bez rozporov.